

Bestuursvoorstel AB

Datum vergadering : 20 december 2012

Agendapunt: 5a1

Verantwoordelijk portefeuillehouder: J.A.H. Lonink

Status: Ter besluitvorming

1. Onderwerp

Verdeelsleutel gemeentelijke bijdragen

2. Gevraagd besluit

1. Voor de regionale taken, waarbij aan de huidige bij Veiligheidsregio Zeeland in uitvoering zijnde taken per 1-1-2013 worden toegevoegd de thans bij gemeenten in uitvoering zijnde brandweertaken voor tunnelveiligheid en waterongevallen, vanaf 1-1-2013 een verdeelsleutel per inwoner toe te passen die wordt vastgesteld op € 15,00;
2. Op basis van het bijgevoegde rapport van Cebeon en de hieruit voortkomende 'plaatjes' (bijlage 1 bij dit voorstel) vast te stellen welke verdeelsleutel voor de door de gemeenten aan Veiligheidsregio Zeeland te betalen bijdragen structureel toegepast gaat worden voor het overige deel gemeentelijke bijdrage;
3. Vast te stellen welk transitieproces u voor dit overige deel gemeentelijke bijdragen wilt toepassen voor de overgang van 'huidige budget' naar de nieuwe sleutel;
4. Na vaststelling van de verdeelsleutel als genoemd onder 2. bepalen dat deze verdeelsleutel in ieder geval wordt gehanteerd gedurende de gehele transitieperiode als bedoeld in het gevraagd besluit onder 3.

3. Context en aanleiding

Op 22 november is het door Cebeon opgestelde rapport 'verdeelmodel gemeentelijke bijdragen veiligheidsregio Zeeland' versie 004 in het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio besproken. Naar aanleiding hiervan heeft het algemeen bestuur besloten opdracht te geven tot een nadere uitwerking van de financiële gevolgen per gemeente van een aantal mogelijke verdeelsystematieken.

Zowel de opdracht als de door Cebeon opgestelde uitwerking hiervan treft u bijgevoegd aan.

In de opdracht is een aantal uitgangspunten opgenomen. Bij de uitwerking van de opdracht zijn daarnaast ook de volgende aanvullende uitgangspunten gehanteerd:

- berekeningen zijn gebaseerd op het inwoneraantal op 1 januari 2010;
- de bijdrage van € 15,- per inwoner (waarop overigens ook de taakstelling op van toepassing is) wordt direct vanaf de datum van regionalisering ingevoerd;
- de verdeling van de incidentele bijdrage vindt per 2013 plaats op basis van de verdeelsleutel die van toepassing wordt verklaard op de bijdrage voor de lokale taken.

Doelstelling is dat mede op basis van deze informatie in het algemeen bestuur van 20 december a.s. overeenstemming kan worden bereikt over het voorstel dat aan de gemeenten wordt voorgelegd.

Tot nu toe

De wijze waarop de 13 Zeeuwse gemeenten de totaal benodigde gemeentelijke bijdrage onderling gaan verdelen is al enige tijd onderwerp van discussie.

Reeds in 2009 heeft het bestuur de werkgroep financieringssystematiek (onder meer) opdracht gegeven 'een voorstel te doen met betrekking tot de kostenverdeling van de brandweezorg binnen de Veiligheidsregio die recht doet aan relevante, objectief vast te stellen wegingsfactoren en waarbij mag worden gerekend op een goed draagvlak bij alle deelnemende gemeenten'¹.

In 2011 heeft deze werkgroep haar eindrapportage opgeleverd. In deze rapportage wordt een drietal mogelijke verdeelsleutels nader uitgewerkt:

- bijdrage per inwoner;
- bijdrage op basis van huidig budget;
- bijdrage op basis van het onderdeel OOV in het gemeentefonds (OOV-sleutel).

Op basis van de rapportage heeft u als algemeen bestuur op 24 november 2011 besloten dat de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio € 23,287 miljoen per jaar bedraagt. Daarnaast wordt tot 2016 een jaarlijks afnemende incidentele bijdrage gevraagd.

Naar aanleiding van de bespreking van het rapport van de commissie financieringssystematiek is in de zomer van 2012 besloten om een nader onderzoek in te stellen. De keuze voor de uitvoering hiervan is gevallen op Cebeon. In opdracht van Veiligheidsregio Zeeland verrichtte Cebeon een onderzoek naar de vormgeving van een verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdragen. Het bestuur van Veiligheidsregio Zeeland heeft bepaald dat per 1-1-2016 de voor de veiligheidsregio beschikbare gemeentelijke bijdrage in totaal 23,3 miljoen euro mag bedragen. De gemeentelijke bijdrage moet worden verdeeld op basis van een evenwichtige, transparante en inhoudelijk te onderbouwen verdeelsleutel voor de 13 Zeeuwse gemeenten, waarbij een voorkeur is uitgesproken voor een verdeelsleutel op basis van de OOV verdeelsleutel uit het gemeentefonds. Geconstateerd wordt dat hierdoor herverdelingseffecten ontstaan die nadere verklaring op inhoudelijke gronden behoeven en waarvoor, voor zowel voor- als nadeelgemeenten, een realistische overgangsregeling moet worden gevonden.²

Het eerste conceptrapport, is door Cebeon in oktober 2012 opgeleverd en besproken in de bestuursvergadering op 22 november jl. In deze vergadering heeft u aangegeven uit te gaan van een regionale bijdrage van 15 euro per inwoner voor de regionale taken zoals die werden voorgesteld: de huidige regionale taken aangevuld met de taken op het gebied van brandweezorg voor tunnelveiligheid en waterongevallen. Tevens zijn vijf 'plaatjes' benoemd die door het dagelijks bestuur in een opdracht aan de directie zijn uitgewerkt (zie bijlage 1).

Op basis van deze opdracht zijn de financiële consequenties van deze 5 plaatjes verder uitgewerkt, waarbij gerekend is met transitieperiodes van 4 en 6 jaar. In onze vergadering van het dagelijks bestuur op 11 december jl. is nog een transitie-model toegevoegd. Dit gaat uit van een keuze voor de OOV sleutel gemeentefonds, waarbij de resterende gemeentelijke bijdrage in het eerste jaar wordt gebaseerd op 50% huidig budget en 50% OOV sleutel en

¹ eindrapportage werkgroep financieringssystematiek, pag. 15

² verdeelmodel gemeentelijke bijdragen veiligheidsregio Zeeland, Cebeon, pag 2

hierna wordt omgebouwd naar 100% OOV sleutel in het zesde jaar. Hiermee wordt enerzijds erkend dat er historische kosten zijn gebaseerd op lokaal beleid en doet anderzijds recht aan de ontwikkeling van regionaal beleid de komende jaren, wat u als algemeen bestuur in gezamenlijkheid kunt bepalen. Dit heeft geresulteerd in bijgevoegde berekeningen (bijlage 1).

Naar aanleiding van vragen en opmerkingen is het rapport van Cebeon op onderdelen aangevuld en aangepast. Het definitieve rapport is als bijlage 2 bijgevoegd.

Ieder voordeel....

In algemene zin en los van de resultaten van de financiële gevolgen per individuele gemeente, kunnen voor- en nadelen bij de 5 door het bestuur geschetste plaatjes worden gegeven.

Eerder zijn door de commissie financieringssystematiek de voor- en nadelen van de sleutels 'inwoneraantal', 'huidig budget' en 'OOV' op een rij gezet. Deze zijn nog steeds relevant. Aan dit overzicht zijn in de onderstaande tabel de aanvullende voor- en nadelen van de 5 door het bestuur (zie bijgevoegde opdracht; bijlage 3) geschetste plaatjes toegevoegd. In ieder plaatje is € 15,- per inwoner opgenomen voor regionale kosten. Omdat dit uitgangspunt in ieder plaatje gelijk is, worden de voor- en nadelen hiervan niet meer genoemd in de tabel.

De genoemde voor- en nadelen hebben daarom alleen betrekking op de wijze van verdeling van bijdrage ten behoeve van de huidige lokale kosten.

plaatje	Voordelen	Nadelen
Plaatje 1 (sleutel OOV voor lokale kosten)	<ul style="list-style-type: none"> • doet recht aan verscheidenheid gemeenten • objectief meetbaar obv vastgestelde parameters • sleutel wordt vastgelegd; geeft gemeenten inzicht in financieel meerjarenperspectief • de OOV-ijkpunten worden door de beheerders van het gemeentefonds onderhouden (landelijk en objectief meetbaar)³ • in de ijkpuntscores van het gemeentefonds wordt wel rekening gehouden met kostenverschillen op grond van verschillen in structuurkenmerken, maar niet met verschillen als gevolg van eigen lokale keuzes van gemeenten uit het verleden⁴. • Historisch, lokaal en divers beleid heeft geleid tot historische, lokale kosten; toekomstig, regionaal en uniform beleid leidt tot toekomstige, regionale kosten gedeeld op basis van objectief vast te stellen structuurkenmerken 	<ul style="list-style-type: none"> • significante herverdeel-effecten tussen gemeenten • parameters onderhavig aan wijziging in samenstelling / weging • verschillen in eigen (endogene) keuzes worden aan andere gemeenten doorberekend
Plaatje 2	<ul style="list-style-type: none"> • wordt 1 keer vastgesteld 	<ul style="list-style-type: none"> • aansluiting bijdrage en werkelijke

³ verdeelmodel gemeentelijke bijdragen veiligheidsregio Zeeland, Cebeon, pag 6

⁴ verdeelmodel gemeentelijke bijdragen veiligheidsregio Zeeland, Cebeon, pag 20

(sleutel huidig budget voor lokale kosten)	<ul style="list-style-type: none"> • geen herverdeeeffecten • doet recht aan verscheidenheid gemeenten • doet recht aan eigen (historische) keuzes van de gemeenten • sleutel wordt vastgelegd; geeft gemeenten inzicht in financieel meerjarenperspectief 	<ul style="list-style-type: none"> • kosten vervaagd na verloop van tijd moeilijk te bepalen (obv kosten-inventarisatie werkgroep: verschil in kostentoerekening tussen gemeenten) • de huidige kosten voor lokale taken komen voort uit lokaal beleid. Vanaf 1 januari 2013 wordt beleid regionaal vastgesteld. Het blijven toepassen van de sleutel huidig budget sluit hier niet bij aan
Plaatje 3 (sleutel huidig budget voor lokale kosten tot regionaal beleid is vastgesteld)	<ul style="list-style-type: none"> • geen herverdeeeffecten op korte termijn • doet recht aan verscheidenheid gemeenten • doet recht aan eigen (historische) keuzes van de gemeenten • in de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's wordt ook de financieringssysteem meegenomen⁵. Wanneer hier nieuwe inzichten uit voortkomen kunnen deze worden meegenomen bij het bepalen van de nieuwe sleutel. 	<ul style="list-style-type: none"> • aansluiting bijdrage en werkelijke kosten vervaagd na verloop van tijd • moeilijk te bepalen (obv kosten-inventarisatie werkgroep: verschil in kostentoerekening tussen gemeenten) • discussie over verdeelsleutel wordt vooruit geschoven: gemeenten hebben hierdoor geen inzicht in meerjarenperspectief
Plaatje 4 (sleutel van huidig budget naar OOV voor lokale kosten)	<ul style="list-style-type: none"> • doet recht aan verscheidenheid gemeenten • objectief meetbaar obv vastgestelde parameters • sleutel wordt vastgelegd; geeft gemeenten inzicht in financieel meerjarenperspectief • de OOV-ijkpunten worden door de beheerders van het gemeentefonds onderhouden (landelijk en objectief meetbaar) • in de ijkpuntsscores van het gemeentefonds wordt wel rekening gehouden met kostenverschillen op grond van verschillen in structuurkenmerken, maar niet met verschillen als gevolg van eigen lokale keuzes van gemeenten uit het verleden. • door de kanteling van huidig budget naar OOV wordt (meer) rekening gehouden met de herverdeeeffecten voor nadeelgemeenten 	<ul style="list-style-type: none"> • significante herverdeeeffecten tussen gemeenten • parameters onderhavig aan wijziging in samenstelling / weging • verschillen in eigen (endogene) keuzes worden aan andere gemeenten doorberekend
Plaatje 5 (inwonerbijdrage)	<ul style="list-style-type: none"> • makkelijk te bepalen • objectief meetbaar • sleutel wordt vastgelegd; geeft gemeenten inzicht in financieel meerjarenperspectief 	<ul style="list-style-type: none"> • jaarlijks opnieuw bepalen • houdt geen rekening met verscheidenheid gemeenten anders dan inwonertal • significante herverdeeeffecten tussen gemeenten

⁵ kamerstuk II, 32841, nr 51

4. Consequenties

-

Bijlagen:

1. Document 'Plaatjes'
2. Rapport Cebeon
3. Opdrachtformulering

Besluit Algemeen Bestuur	Registratienummer:
Paraaf secretaris van het bestuur	